

# Tillstånd för verksamhet med häst

- 6 kapitlet 4 § djurskyddslagen



**När behöver du  
söka tillstånd och  
hur går det till?**



Länsstyrelsen  
Kalmar län

## **Tillstånd för verksamhet med häst**

Utgiven av	Länsstyrelsen Kalmar län
Text	Underlag från Länsstyrelsen Stockholm
Layout	Kimberly Atle
Omslagsbild och foto	Mostphotos AB

# Innehåll

<b>Tillstånd för verksamhet med häst</b>	<b>4</b>
När ska jag ha tillstånd för verksamhet med djur?	4
Brottsligt att inte ha tillstånd	5
Vad krävs för att jag ska få tillstånd?	5
Kostar det något att ansöka om tillstånd?	5
Hur ansöker jag om tillstånd?	5
Se till att ansökan är komplett	6
Så här ser processen ut när du ansöker om tillstånd	7
<b>Vanliga brister</b>	<b>9</b>
Ventilation	9
Leriga hagar och små hagar	10
Mått på utrymmen	10
Hästuppass	10
Brandskydd	11
<b>Förprovning</b>	<b>12</b>
<b>Smittskydd</b>	<b>12</b>
Förebyggande smittskydd	12
Hygienregler för alla djurhållare	13
Registrera anläggning och hästar	13
<b>Foderföretagare</b>	<b>14</b>
<b>Andra tillstånd och anmälningar</b>	<b>14</b>
Offentlig förevisning	14
Besöksverksamheter	14
Djur i undervisning	15
Transportörstillstånd	15
Tävlingsveterinär	15
Gödselhantering	15
Tillstånd från andra myndigheter	15

## Tillstånd för verksamhet med häst

Du kan behöva tillstånd från Länsstyrelsen för din hästverksamhet om du vill inackordera, föda upp, sälja eller hyra ut hästar, ha många hästar eller bedriva ridskoleverksamhet. Tillstånd enligt 6 kapitlet 4 § djurskyddslagen ersätter tidigare tillstånd enligt 16 § i tidigare djurskyddslag.

### När ska jag ha tillstånd för verksamhet med djur?

All ekonomisk verksamhet (tidigare benämnd yrkesmässig verksamhet) med hästar, sällskapsdjur eller pälsdjur behöver ha tillstånd. Om din verksamhet inte är ekonomisk krävs ändå tillstånd om den bedrivs i större omfattning. För definition av ekonomisk verksamhet hänvisar vi till Skatteverket.

Du behöver tillstånd om du

- håller tio eller fler hästar äldre än 24 månader, till exempel har hand om och ansvarar för egna och/eller hästar som hålls på foder
- föder upp fyra eller fler hästar per år
- upplåter fyra eller fler hästar per år, till exempel turridningsverksamhet
- säljer fyra eller fler hästar per år från egen uppfödning.
- säljer fyra eller fler hästar per år från annans uppfödning, till exempel en hästhandlare
- förvarar eller utfodrar fyra eller fler hästar, till exempel hyr ut boxplatser i ett stall eller tar emot hästar på bete. Avsikten måste dock vara att det är något som sker samtidigt och regelbundet, det vill säga inte bara någon tillfällig inhysning
- använder hästar i ridskoleverksamhet
- bedriver ekonomisk verksamhet med hästar.

På Jordbruksverkets webbsidor om hästar kan du läsa om vad som gäller för hästhållning och hästverksamheter. På Länsstyrelsens webbplats hittar du mer information om tillstånd för verksamhet med djur och om vid vilket djurantal som gränserna för verksamhetstillstånd går för respektive djurslag.

## **Brottsligt att inte ha tillstånd**

Det är ett brott mot djurskyddslagen att inte ha tillstånd för verksamhet som kräver att du har det. Länsstyrelsen har en skyldighet att anmäla detta till polis eller åklagare. Den som driver en verksamhet utan tillstånd riskerar åtal och kan dömas till böter eller fängelse.

## **Vad krävs för att jag ska få tillstånd?**

För att få ett tillstånd ska du som person vara lämplig att arbeta med verksamheten och de utrymmen som du ska bedriva verksamheten i ska uppfylla de djurskyddskrav som finns. Byggnaderna behöver vara färdigbyggda innan du kan få tillstånd. Tänk på att du kan behöva förpröva byggnaderna.

## **Kostar det något att ansöka om tillstånd?**

Handläggningen av ansökan och en kontroll av verksamheten är kostnadsfri. Du behöver däremot betala om det vid den första kontrollen fanns brister som kräver att Länsstyrelsen gör en uppföljande kontroll för att se att bristerna har åtgärdats. Du får då betala för restiden, kontrollen och den extra kontrollrapport som vi skriver.

## **Hur ansöker jag om tillstånd?**

Du kan ansöka om tillstånd via vår e-tjänst och du hittar länken till e-tjänsten på vår webbplats: [lansstyrelsen.se/kalmar](https://lansstyrelsen.se/kalmar)

## Se till att ansökan är komplett

Många av de ansökningar som vi får in saknar uppgifter eller handlingar som behövs för att vi ska kunna gå vidare med ärendet. En komplett ansökan kan hanteras före en ansökan som kommit in tidigare men som behöver kompletteras. Därför är det bra om du kontrollerar din ansökan extra noga så att alla nödvändiga uppgifter finns med.

Ansökan ska innehålla:

- fullständigt ifylld ansökningsblankett. Glöm inte att fylla i vilken typ av verksamhet du ska bedriva och vilket antal djur som du ansöker för
- ritning/skiss över djurutrymmen såsom boxar, hagar eller andra utrymmen där djur vistas. Ange relevanta mått på ritningen, exempelvis boxmått, takhöjd, stallgång med mera
- intyg om utbildningar, anställningar med mera inom verksamhetsområdet
- en beskrivning av din verksamhet och redogörelse över dagliga rutiner såsom skötsel, utfodring, aktivering med mera.

## Vad händer när jag har skickat in min ansökan?

Din ansökan registreras med ett diarienummer och du får en bekräftelse på att din ansökan har mottagits. Om det bedöms att din ansökan behöver kompletteras med ytterligare handlingar kommer du att få ett brev eller mejl med begäran om komplettering.

Väntetider och handläggningstider kan variera beroende på Länsstyrelsens belastning och bemanning. Vanligtvis kommer vi ut och kontrollerar din verksamhet på plats. Det är endast i undantagsfall som en ansökan hanteras administrativt, utan föregående besök.

## Så här ser processen ut när du ansöker om tillstånd







# Vanliga brister

Nedan listas några av de vanligaste bristerna som vi hittar vid kontroll av hästverksamheter.

## Skaderisker

Vanligt förekommande skaderisker är:

- oskyddade fönster
- oskyddade armaturer
- veka galler och fönsterskydd
- trasig inredning och inredning som inte är tillräckligt hållfast för hästar
- täckeshängare som är åtkomlig från boxen
- vassa krokar som är olämpligt placerade
- olika typer av hakar, till exempel karbinhakar som används till upphängning i boxen
- kilar och mellanrum i inredning där hästarna kan riskera att fastna.

## Ventilation

Det är väldigt vanligt att stallar helt eller delvis saknar förutsättningar för att stallet ska ventileras tillräckligt bra. Det kan till exempel vara så att det saknas, eller finns för få, friskluftsintag. Ibland är de ojämnt fördelade i stallet. Det kan också vara så att en frånluftstrumma är för liten för det antal hästar som hålls i stallet. Fläktar kan ha för låg kapacitet eller så används de inte alls.

Det allra vanligaste vi ser är att många stänger igen och täpper till ventilationsöppningarna i stallet vintertid. Detta resulterar i att man stänger in fukt, damm och gödselgaser i stallet där hästarna vistas. Fönster och dörrar ger en ojämn och osäker fördelningen av den friska luften i stallet men kan fungera som nödventilation om exempelvis fläktar slutar fungera. Vi följer Svensk Standard (SS 951050:2014).

## Leriga hagar och små hagar

Många hagar blir periodvis väldigt leriga. Ibland kan det vara så att hela hagen är lerig. Hagmarken ska vara dränerad eller naturligt ha dränerande egenskaper för att klara av belastningen från det antal hästar som hålls i hagen. Detta är särskilt viktigt kring vatten- och foderplatser, vid ingången till ligghallen eller vid in- och utgången till hagen. Hästarna ska inte behöva sjunka ned i lera för att kunna dricka, äta eller nå sin torra liggplats. Det förekommer att hästar hålls i mycket små hagar eller inte släpps ut alls. Hästar ska dagligen få möjlighet att röra sig fritt i alla gångarter. Det innebär att hagen måste vara så stor att hästen kan galoppa åtminstone en kortare sträcka i hagen.

## Mått på utrymmen

Takhöjd och boxmått regleras i föreskrifterna för häst och ska följas. Tänk på att dessa är minimimått. Du kan enkelt kontrollera om minimimåtten uppfylls genom att mäta och jämföra med de mått som finns i föreskriften. Tänk på att takhöjd mäts från ströbädd till den lägsta punkten i taket i boxen. Det kan till exempel vara belysningsarmaturen eller den lägsta balken. Takhöjden mäts också vid uppbindningsplatser, från den höjd där hästen står till den lägsta punkten ovanför uppbindningsplatsen. Hur hög takhöjd som krävs får du fram genom att multiplicera hästens mankhöjd med 1,5. Takhöjden i boxen, boxens kortaste sida samt boxens storlek är begränsande faktorer som avgör hur stor häst du får ha i boxen. Du hittar måtten i Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:17) om hästhållning, saknr L101. Föreskriften finns på Jordbruksverkets webbplats.

## Hästpass

Vid kontroll av ansökningar för hästverksamheter vill vi se pass för samtliga hästar. Passen ska finnas där hästen är och ska kunna uppvisas på plats. En brist gällande passen påverkar vanligtvis inte din ansökan om tillstånd. Bristen hanteras i separat ärende, och den

hästägare/hästhållare som saknar pass till sin häst eller inte vill ha passet där hästen hålls kan bli förelagd att följa lagstiftningen.

## Brandskydd

I häststallar ska det finnas förutsättningar att rädda djur vid brand. Det krävs vanligtvis två utrymningsvägar eftersom det handlar om flera djur som ska utrymmas. Det behöver även finnas släckningsutrustning tillgänglig så som brandsläckare eller brandslang. Teknisk utrustning så som radioapparater klarar oftast inte dammig och fuktig miljö och bör därför inte förvaras i stallet.

Annan elektrisk utrustning så som kaffebryggare, vattenkokare, kylskåp och tvättmaskiner, varmvattenberedare bör förvaras i en egen brandcell vilket är ett utrymme som klarar att hindra att brand sprider sig i minst 60 min. Mer än tio kubikmeter löst strö och foder behöver också förvaras i ett sådant utrymme. Information och rekommendationer gällande brand- och elsäkerhet i djurstallar hittar du på Lantbrukets brandskyddskommittés webbplats.



# Förprovning

När man bygger om, bygger till eller bygger nytt för hästar behövs det ofta göras en så kallad förprovning innan man kan börja bygga. Förprovning innebär att Länsstyrelsen granskar det man har tänkt bygga för att se att exempelvis stallet kommer att följa gällande djurskyddsbestämmelser. När stallet är färdigt ska det besiktigas och godkännas innan det får börja användas.

Du kan även behöva förprovning om du flyttar boxväggar eller byter ventilationssystem. Kravet på förprovning gäller från den femte hästplatsen. Ligghallar (ständig tillgång till utevistelse) som rymmer max tio hästar är undantagna förprovningssplikten. Ansökan om förprovning görs till Länsstyrelsen. Ytterligare information gällande förprovning finns på Jordbruksverkets webbplats.

# Smittskydd

## Förebyggande smittskydd

Tänk på smittskyddet redan när du planerar nybyggnation av stall eller tar ett befintligt stall i bruk.

Det är lättare att minimera smittor om man har tänkt efter före. Då är du förberedd den dag stallet får en smitta (exempelvis kvarka, influensa med flera). Statens Veterinärmedicinska Anstalt (SVA) har tagit fram en allmän checklista med exempel på hur du förebygger smittspridning i stallet samt åtgärder när en smittsam sjukdom har drabbat stallet. Checklistan finns på SVAs webbplats.

Om det finns möjlighet att på ett enkelt sätt isolera sjuka hästar från övriga hästar kan utbrottet begränsas till ett mindre antal hästar. Det minskar lidandet för hästarna, stallet blir snabbare fritt från isoleringsåtgärder och verksamheten kan snabbare fungera som vanligt igen.

## Hygienregler för alla djurhållare

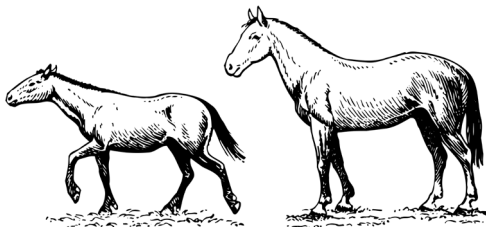
Det finns hygienregler som gäller oavsett om du har en anläggning med livsmedelsproducerande djur eller om du exempelvis har en kennel, ett häststall eller någon annan djurhållning. Ett undantag från reglerna är djurhållning som bedrivs i privat bostad.

Det är mycket viktigt att alla som har djur, arbetar med djur eller besöker verksamheter där det finns djur, försöker förebygga att smittspridning sker både mellan djur och mellan djur och människor. Detta medverkar även till att minska risken för uppkomst av antibiotikaresistens – friska djur behöver inte antibiotika.

Allmänna och särskilda hygienregler uppdelade efter djurslag finns på Jordbruksverkets webbplats.

## Registrera anläggning och hästar

Från och med den 1 oktober 2021 ska du som är ansvarig för en plats med hästar registrera anläggningen och vilka hästar som hålls på platsen till Jordbruksverket. Det gäller både små och stora stall, ridskolor, beten och för dig som har hästar i hobby syfte. Du som hyr stallplats behöver inte registrera något utan det är den som driver anläggningen som ska göra det. Mer information om registrering finns på Jordbruksverkets webbplats.



## Foderföretagare

Enligt EU:s hygienförordning för foder betraktas du som foderföretagare om du lagrar foder och utfodrar livsmedelsproducerande djur, exempelvis hästar. Om din häst ska användas i livsmedelskedjan räknas du också som foderföretagare och måste registrera dig hos Jordbruksverket, likaså om du hanterar foder till en eller flera hästar.

Du kan undantas från kravet på registrering om samtliga hästar som du hanterar foder för istället har inskrivet i passen att de inte ska ingå i livsmedelskedjan. Det finns en särskild sida i passet där det kan skrivas in. På Jordbruksverkets webbsidor om foder finns mer information.

## Andra tillstånd och anmälningar

Tänk på att du kan behöva söka andra typer av tillstånd för din verksamhet. Vissa verksamheter ska du anmäla till Länsstyrelsen.

### Offentlig förevisning

Om du vill visa djur för allmänheten sju dagar eller fler per år behöver du tillstånd för offentlig förevisning. Detta tillstånd söker du hos Länsstyrelsen.

### Besöksverksamheter

Verksamheter som erbjuder besökare möjlighet till direktkontakt med djur tre dagar eller fler per år behöver ett särskilt tillstånd. Exempel på detta är bland annat ridskoleverksamhet, turridning, ridläger, ponnyridning på marknader eller liknande.

Om din verksamhet klassas som besöksverksamhet ska du, förutom de allmänna hygienreglerna som exempelvis innebär möjlighet till att tvätta och desinficera händerna före och efter kontakt med hästarna, även följa särskilda hygienregler. Du anmäler din besöksverksamhet på Länsstyrelsens webbplats och ytterligare information finns på Jordbruksverkets webbplats.

## **Djur i undervisning**

Om du håller djur i avsikt att använda dem i undervisning, till exempel vid naturbruksgymnasium, behöver du anmäla detta till Länsstyrelsen. Du kan även behöva förpröva utrymmena. Läs mer om förprovning på sidan 12.

## **Transportörstillstånd**

Vid transport av djur kan du behöva transportörstillstånd och transporten ska vara godkänd. Länsstyrelsen genomför besiktning av transporten eller behållaren. Besiktningssintyget skickar du sedan med din ansökan om transportörstillstånd till Jordbruksverket.

## **Tävlingsveterinär**

Vid tävling med djur, till exempel om du ska anordna en ridtävling, kan du behöva ha en godkänd tävlingsveterinär. Ansökan görs till Länsstyrelsen.

## **Gödselhantering**

Kommunen har tillsyn över gödselhantering. Kontakta din kommun vid frågor.

## **Tillstånd från andra myndigheter**

Glöm inte att du också kan behöva tillstånd från andra myndigheter för din verksamhet.







Du kan behöva tillstånd från Länsstyrelsen för din hästverksamhet om du vill inackordera, föda upp, sälja eller hyra ut hästar, ha många hästar eller bedriva ridskoleverksamhet. I denna broschyr berättar vi om hur processen för att söka tillstånd går till och vad du behöver tänka på.



Länsstyrelsen  
Kalmar län

[www.lansstyrelsen.se/kalmar](http://www.lansstyrelsen.se/kalmar)